RETSMØDERAPPORT
i sag C-279/89 *

Det Forenede Kongeriges lovgivning og praksis på fiskeriområdet

1. I henhold til Sea Fish (Conservation) Act 1967 — som ændret ved Fishery Limits Act 1976 og Fisheries Act 1981 — og Sea Fish Licensing Order 1983 skal fiskerfartøjer, der er registreret i Det Forenede Kongerige, have en fiskerilicens.

2. Supplerende bestemmelser til denne lovgivning er fastsat ved British Fishing Boats Act 1983 og British Fishing Boats Order 1983, hvorefter et britisk fiskerfartøj var afskåret fra visse former for fiskeri og omladninger, medmindre mindst 75% af besætningen var britiske statsborgere eller statsborgere i andre medlemsstater. De kunne således ikke fiske og omlade fisk inden for de britiske fiskerigrænser eller lande fisk i Det Forenede Kongerige. Britiske fiskerfartøjer, som ikke opfyldte denne betingelse, kunne fortsætte med at fiske uden for de britiske fiskerigrænser, selv efter arter omfattet af de britiske kvoter. De kunne ligeledes lande deres fangster uden for Det Forenede Kongerige.

3. Fra den 1. januar 1986 blev der i de licenser, der blev udstedt af Det Forenede Kongerige til fiskeri efter arter omfattet af de britiske kvoter, indsat følgende betingelser, som skulle sikre, at fiskerfartøjerne har en »reel økonomisk tilknytning« til Det Forenede Kongerige.

» i) Fartøjet skal drive fiskeri fra Det Forenede Kongerige, øen Man eller Kanaløerne, hvilket det — uden at betingelsens generelle anvendelighed påvirkes heraf — anses for at have gjort, hvis det i hvert halvår inden for et kalenderår (dvs. januar — juni og juli — december) opfylder en af følgende to betingelser:

a) Mindst 50% af fartøjets landinger eller omladninger, beregnet efter vægt, af fiskebestande, som denne eller andre licenser, der måtte være gældende på det pågældende tidspunkt, vedrører, skal være landet og solgt i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne eller omladet inden for de britiske fiskerigrænser med henblik på salg.

b) Det skal på anden måde godtgøres, at fartøjet mindst fire gange med mindst femten dages mellemrum har anløbet en havn i Det Forenede

* Processprog: engelsk.

Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne.

ii) Mindst 75% af besætningen skal være britiske statsborgere eller statsborgere i EØF (... indtil den 1.1.1993 dog med undtagelse af spanske eller portugisiske statsborgere, som ikke er ægtefæller til eller børn under 21 år af ... spanske eller portugisiske arbejdstagere, der allerede er bosat i Det Forenede Kongerige, jf. overgangsordningerne vedrørende den frie bevægelighed for arbejdstagere efter ... Spaniens og Portugals tiltrædelse af Fællesskaberne i henhold til de pågældende tiltrædelsestraktater), som har sædvanlig bopæl i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne; ved bopæl forstås bopæl på land, og i denne henseende regnes tjeneste om bord på et britisk skib ikke som bopæl i Det Forenede Kongerige, på øen Man eller på Kanaløerne.

iii) Skipperen og hele besætningen skal indbetale bidrag til National Insurance (den sociale sikringsordning) i Det Forenede Kongerige eller til tilsvarende ordninger på øen Man eller på Kanaløerne: Herunder falder bidrag til klasse 1, klasse 2 for Special Mariners (søfolk) eller klasse 4 for selvstændige.«

4. Efter at spørgsmålet om disse betingelsers forenelighed med fællesskabsretten var blevet rejst for High Court of Justice of England and Wales, forelagde denne retsinstans i medfør af EØF-traktatens artikel 177 Domstolen en række præjudicielle spørgsmål angående fortolkningen af fællesskabsretten. Domstolen besvarede spørgsmålene ved domme af 14. december 1989 (sag C-3/87, Agegate, Sml. s. 4459, og sag C-216/87, Jaderow, Sml. s. 4509).

Den administrative procedure

5. Forud for afsigelsen af disse domme opfordrede Kommissionen, som var af den opfattelse, at de nævnte betingelser var i strid med fællesskabsretten, ved skrivelse af 18. april 1988 Det Forenede Kongerige til at fremsætte sine bemærkninger i overensstemmelse med EØF-traktatens artikel 169, stk. 1, inden for en frist på en måned fra modtagelsen af skrivelsen.

6. Ved skrivelse af 1. juli 1988 henviste Det Forenede Kongerige Kommissionen til de af Det Forenede Kongerige afgivne skriftlige indlæg i sagerne C-3/87 og C-216/87, idet det tilføjede, at ethvert skridt i henhold til artikel 169 blot ville indebære en gentagelse af de indlæg, som allerede var afgivet for Domstolen i de pågældende sager, og at det følgelig syntes unødvendigt, at Kommissionen foretog sig yderligere i sagen på grundlag af artikel 169.

7. Den 24. maj 1989 fremsatte Kommissionen en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede Det Forenede Kongerige til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at bringe overtrædelserne til ophør inden for en frist på en måned fra meddelelsen af udtalelsen.

8. I sin svarskrivelse af 23. juni 1989 henholdt Det Forenede Kongerige sig på ny til sine indlæg i sagerne C-3/87 og C-216/87 og tilkendegav, at det ikke kunne efterkomme Kommissionens krav, idet det samtidig gentog sit løfte om at ville tage sagen op til fornyet overvejelse i lyset af Domstolens domme i de pågældende sager.

9. Kommissionen anså ikke dette svar for fyldestgørende og anlagde derfor nærværende traktatbrudssag.

Skriftlig forhandling og parternes påstande

10. Kommissionens stævning er registreret på Domstolens Justitskontor den 11. september 1989.

11. Ved kendelse af 6. december 1989 har Domstolen tilladt Kongeriget Spanien at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande.

12. Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt. Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse. Kommissionen er blevet opfordret til skriftligt at besvare en række spørgsmål.

13. Sagsøgeren, *Kommissionen*, har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Det Forenede Kongerige har tilsidesat traktatens artikel 34, 48, 52 og 59, samt Rådets forordning nr. 1612/68 og nr. 1408/71 og Kommissionens forordning nr. 1251/70 ved at fastsætte de nævnte betingelser i licenser til fiskeri.

— Det Forenede Kongerige tilpligtes at betale sagens omkostninger.

14. Intervenienten, *Kongeriget Spanien*, har nedlagt følgende påstande:

— Der gives Kommissionen medhold i sagen, idet det fastslås, at Det Forenede Kongerige har tilsidesat sine forpligtelser.

— Det Forenede Kongerige tilpligtes at betale sagens omkostninger, herunder intervenientens.

15. Sagsøgte, *Det Forenede Kongerige*, har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Domstolens domme i sagerne C-3/87 og C-216/87

16. Den 14. december 1989, hvor den skriftlige forhandling i nærværende sag endnu ikke var afsluttet, afsagde Domstolen dom i sagerne C-3/87 og C-216/87.

17. I dommen i Jaderow-sagen, sag C-216/87, kendte Domstolen for ret:

»På sit nuværende udviklingstrin er fællesskabsretten:

1) ikke til hinder for, at en medlemsstat, når den giver et af sine fartøjer tilladelse til at fiske på sine kvoter, fastsætter betingelser, der skal sikre, at fartøjet har en reel økonomisk tilknytning til medlemsstaten, for så vidt som tilknytningen kun vedrører forbindelsen mellem fiskeriet fra fartøjet og den befolkning, der er afhængig af fiskeriet og de dertil knyttede industrier

2) ikke til hinder for, at en medlemsstat, når den giver et af sine fartøjer tilladelse til at fiske på sine kvoter, for at sikre sig, at der foreligger en reel økonomisk tilknytning som anført ovenfor, stiller den betingelse, at fartøjet skal drive fiskeri fra indenlandske havne, for så vidt som denne betingelse ikke medfører en forpligtelse for fartøjet til at benytte en indenlandsk havn som udgangspunkt for alle sine fisketogter

3) ikke til hinder for, at en medlemsstat, når den giver et af sine fartøjer tilladelse til at fiske på sine kvoter, indtager det standpunkt, at beviset for, at fartøjet driver fiskeri fra indenlandske havne, kan føres ved, at en del af fangsten landes i indenlandske havne, eller at fartøjet med jævne mellemrum anløber disse havne

4) ikke til hinder for, at en medlemsstat som bevis for, at betingelsen om, at fartøjet skal drive fiskeri fra indenlandske havne, er opfyldt, kun accepterer, at en bestemt del af fangsten er landet i indenlandske havne, eller at fartøjet har anløbet disse havne med bestemte mellemrum, idet det sidstnævnte krav dog ikke direkte eller indirekte må medføre en forpligtelse til at lande fartøjets fangster i indenlandske havne eller må hindre et normalt fiskeri

5) ikke til hinder for, at der i en medlemsstats retsforskrifter eller praksis opstilles en ny betingelse, som ikke tidligere har været stillet, i forbindelse med udstedelse af licenser til fiskeri på medlemsstatens kvoter.«

18. I dommen i Agegate-sagen, sag C-3/87, kendte Domstolen for ret:

»1) Fællesskabsretten er ikke til hinder for, at en medlemsstat som betingelse for at give et af sine fartøjer adgang til at fiske på sine kvoter kræver, at 75% af fartøjets besætning skal være statsborgere i Fællesskabets medlemsstater.

2) Fællesskabsretten er til hinder for, at en medlemsstat som betingelse for at give et af sine fartøjer adgang til at fiske på sine kvoter kræver, at 75% af fartøjets besætning skal have bopæl på land i medlemsstaten.

3) Fællesskabsretten er ikke til hinder for, at en medlemsstat som betingelse for at give et af sine fartøjer adgang til at fiske på sine kvoter kræver, at skipperen og hele fartøjets besætning skal betale bidrag til medlemsstatens sociale sikringsordning, medmindre der er tale om et af de tilfælde, hvor andet bestemmes i Rådets forordning nr. 1408/71.

4) Bestemmelserne i artikel 55 og 56 i tiltrædelsesakten af 1985 skal fortolkes således, at det ikke er udelukket at anvende dem på spanske fiskere, der arbejder om bord på britiske fartøjer, blot fordi fiskerne aflønnes som 'partsfiskere'. Bestemmelserne er heller ikke til hinder for nationale retsforskrifter eller en national praksis, hvorefter spanske arbejdstagere indtil den 1. januar 1993 ikke kan indgå i de 75% af besætningen på disse fartøjer, idet en sådan begrænsning, som er indført efter tiltrædelsesakten af 1985, dog i intet tilfælde må forværre de spanske arbejdstageres situation og ikke må berøre spanske statsborgere, der allerede var beskæftiget som arbejdstagere på britisk område eller på et britisk fartøj ved tiltrædelsen, når arbejdsforholdet er tilstrækkelig nært knyttet til dette område.

5) ...«

Parternes anbringender og argumenter

19. *Kommissionen* har indledningsvis bemærket, at den til støtte for sine påstande blot vil sammenfatte sine væsentligste argumenter, idet den i øvrigt, som under den administrative procedure, vil henvise til sine skriftlige og mundtlige indlæg i sagerne C-3/87 og C-216/87. Den har herved påpeget, at Det Forenede Kongerige i sine skrivelser af 1. juli 1988 og 23. juni 1989 har benyttet en lignende fremgangsmåde.

20. *Betingelsen vedrørende driften* af fiskerfartøjet [betingelse i), jf. ovenfor i punkt 3] er ifølge Kommissionen i strid med EØF-traktatens artikel 34. Kommissionen har anført, at det for en ejer af et fartøj kan medføre betydelige økonomiske tab at skulle opfylde enten betingelse a) eller betingelse b), navnlig fordi han herved kan blive afskåret fra at drage fordel af de højere priser, som eventuelt kan opnås i andre medlemsstater.

21. Ifølge Kommissionen er formålet med betingelserne a) og b) af rent økonomisk karakter, nemlig at støtte erhvervslivet og fremme beskæftigelsen i Det Forenede Kongerige. Ifølge Domstolens faste praksis kan sådanne formål ikke begrunde, at der træffes foranstaltninger, som er omfattet af traktatens artikel 30 eller 34.

22. Endelig er betingelsen vedrørende driften af et fiskerfartøj ifølge Kommissionen i strid med princippet om frie varebevægelser, som ligger til grund for den fælles markedsordning for fiskerivarer, jf. Rådets forordning (EØF) nr. 3796/81 af 29. december 1981 (EFT L 379, s. 1).

23. *Betingelserne vedrørende fiskerfartøjets besætning* [kravene med hensyn til nationalitet, bopæl og social sikring i betingelserne ii)

og iii), jf. ovenfor i punkt 3], er ifølge Kommissionen i strid med flere fællesskabsretlige bestemmelser.

24. Således er *nationalitetskravet* i strid med traktatens artikel 48, når besætningsmedlemmerne på et fartøj er lønmodtagere, da det er diskriminerende i forhold til spanske og portugisiske arbejdstagere. Der findes ikke hjemmel for en sådan forskelsbehandling i artikel 56, stk. 1, og artikel 216, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 1985, idet disse bestemmelser på ingen måde berettiger medlemsstaterne til at indføre nye restriktioner for spanske og portugisiske arbejdstagere. Dette følger såvel af det princip, Domstolen har fastslået i sin dom af 23. marts 1983 (sag 77/82, Peskeloglou, Sml. s. 1085), som af artikel 55 og 215 i tiltrædelsesakten af 1985 samt af den i tilknytning til tiltrædelsesakten vedtagne fælleserklæring »om arbejdstagere fra de nuværende medlemsstater, bosat i Spanien eller Portugal, og om spanske og portugisiske arbejdstagere, bosat i Fællesskabet, samt om deres familiemedlemmer« (EFT L 302, s. 480).

25. Nationalitetskravet er ifølge Kommissionen en ny restriktion, da det blev indført med virkning fra den 1. januar 1986, altså efter tiltrædelsesakten af 1985. Endvidere er kravet både indholdsmæssigt og i relation til det geografiske anvendelsesområde forskelligt fra det lignende krav, som blev indført i 1983. Mens sidstnævnte gjaldt alt fiskeri fra britiske fartøjer i visse farvande, nemlig inden for Det Forenede Kongeriges fiskerigrænser, vedrører det nugældende krav adgangen til de britiske kvoter i samtlige farvande. Det modsatte resultat, som generaladvokat Mischo nåede frem til i sit forslag til afgørelse i sag C-3/87, Agegate (punkt 26, 27 og 28), er ifølge Kommissionen blot et obiter dictum, da de præjudicielle spørgsmål i Agegate-sagen ikke angik dette særlige problem.

26. Desuden opfylder nationalitetskravet ifølge Kommissionen ikke fuldt ud kravene i artikel 11 i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467), da der ikke er fastsat nogen undtagelse fra 75%-reglen for spanske og portugisiske familiemedlemmer til statsborgere i andre medlemsstater, som arbejder i Det Forenede Kongerige som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende.

27. Det samme gælder ifølge Kommissionen for så vidt angår familiemedlemmer til statsborgere i andre medlemsstater, som falder ind under anvendelsesområdet for Kommissionens forordning (EØF) 1251/70 af 29. juni 1970 om arbejdstagerens ret til at blive boende på en medlemsstats område efter at have haft beskæftigelse dér (EFT 1970 II, s. 348).

28. For så vidt angår selvstændige fiskere er nationalitetskravet ifølge Kommissionen, alt efter omstændighederne, i strid med enten artikel 52 eller artikel 59 i EØF-traktaten.

29. Kommissionen har med henvisning til sit skriftlige indlæg i Agegate-sagen anført, at *bopælskravet* er i strid med traktatens artikel 48 (for så vidt angår ansatte fiskere) eller artikel 52 og 59 (for så vidt angår selvstændige fiskere).

30. Endelig er *kravet med hensyn til social sikring* ifølge Kommissionen ikke i overens-

stemmelse med reglerne i artikel 14b, stk. 1 og 2, og artikel 14c i forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som affattet ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 (EFT L 230, s. 8)

31. Kommissionen har bestridt, at de omtvistede betingelser, som anført af Det Forenede Kongerige, lovligt kan begrundes i den fælles fiskeripolitik og særligt i kvoteordningen.

32. Kommissionen har herved gjort gældende, at der ikke er holdepunkter i traktaten for, at der skulle gælde noget særligt for den fælles fiskeripolitik, der ligesom den fælles landbrugspolitik er baseret på artikel 43.

33. Kvoteordningen, som er indført ved den afledte fællesskabsret (Rådets forordning (EØF) nr. 170/83 af 25.1.1983 om en fællesskabsordning for bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne, EFT L 24, s. 1), kan ifølge Kommissionen ikke i sig selv hjemle afvigelser fra traktaten. Dette kan udledes af Domstolens domme af henholdsvis 20. april 1978 (forenede sager 80/77 og 81/77, Ramel, Sml. s. 927) og 13. december 1983 (sag 218/82, Kommissionen mod Rådet, »rom-sagen«, Sml. s. 4063).

34. Endvidere præciseres det i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 170/83, hvorefter medlemsstaterne skal fastsætte de nærmere regler for udnyttelsen af de tildelte kvoter, at dette skal ske »i henhold til gældende fællesskabsbestemmelser«. I forbindelse med udøvelsen af denne beføjelse skal medlemsstaterne ifølge Kommissionen bl.a. overholde artikel 34, 48, 52 og 58 i traktaten, ligheds-

princippet og forbuddet mod forskelsbehandling af producenter (traktatens artikel 40, stk. 3) såvel som proportionalitetsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Domstolen har i sine domme af henholdsvis 25. november 1986 (forenede sager 201/85 og 202/85, Klensch, Sml. s. 3477) og 26. april 1988 (sag 207/86, Apesco, Sml. s. 2151) understreget, at disse principper skal overholdes.

35. Ved dom af 16. juni 1987 (sag 46/86, Romkes I, Sml. s. 2671) blev det fastslået, at ordningen for tildeling af kvoter er forenelig med traktatens artikel 7. Dommen giver dog ifølge Kommissionen ikke nogen som helst støtte for det synspunkt, at medlemsstaterne kan træffe restriktive foranstaltninger, der er i strid med traktaten, for at forbeholde de økonomiske fordele af deres kvoter for deres eget fiskerierhverv og de hermed forbundne erhverv.

36. Derimod er der ifølge Kommissionen intet i vejen for, at medlemsstaterne kan begrænse eller endog reducere flådens fiskerikapacitet, forudsat at de i den forbindelse trufne foranstaltninger ikke er diskriminerende.

37. Kommissionen, som er bekendt med de alvorlige problemer, der kan opstå i forbindelse med den såkaldte kvotehopning, har fremsat forslag til Rådet, som har ført til udstedelsen af forordning (EØF) nr. 3483/88 af 7. november 1988 (EFT L 306, s. 2). Forordningen skærper kontrollen af landinger uden for registreringsstaten. Desuden har Kommissionen, der har været foruroliget over de økonomiske og sociale problemer,

som i visse tilfælde kan opstå ved anvendelsen af kvoteordningen, i en meddelelse af 19. juli 1989 om en fællesskabsramme for adgang til fangstkvoterne (EFT C 224, s. 3) over for medlemsstaterne angivet en række foranstaltninger, som de uden at overtræde fællesskabsretten kan træffe med henblik på at løse de pågældende problemer.

38. I sit *svarskrift*, der blev fremlagt den 25. maj 1990, dvs. efter afsigelsen af dommene i sagerne Agegate og Jaderow, har *Det Forenede Kongerige* anført, at der ikke på baggrund af dommen i Jaderow-sagen kræves ændringer i betingelsen i licenserne vedrørende fartøjernes drift, hvorimod det med Agegate-dommen blev klart, at der skulle foretages visse ændringer i betingelserne vedrørende besætningen. Mens de britiske myndigheder afventer dommene i hovedsagerne, har de udsendt en pressemeddelelse, hvori det udtales, i) at bopælskravet vil blive opgivet, ii) at kravet vedrørende social sikring ikke længere vil blive stillet med hensyn til besætningsmedlemmer, der falder ind under en af undtagelserne fra reglen i artikel 13, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1408/71, herunder navnlig de undtagelser, som er fastsat i forordningens artikel 14c, og iii) at ægtefællen til eller børn under 21 år af statsborgere i andre medlemsstater, som har lønnet beskæftigelse eller driver selvstændig virksomhed på Det Forenede Kongeriges område, ikke længere vil blive holdt uden for de 75% af besætningen (jf. artikel 11 i forordning nr. 1612/68).

39. Det Forenede Kongerige har nærmere anført, at Domstolens dom i Jaderow-sagen (præmis 26, 28, 31, 32, 40 og 41) bekræfter, at *betingelsen vedrørende driften* af fiskerfartøjet er forenelig med fællesskabsretten. Kongeriget har samtidig henvist til, at Kommissionen i nærværende sag ikke har fremført noget som helst forhold til støtte for, at det ikke skulle være tilfældet.

40. Hvad angår spørgsmålet, om *nationalitetskravet for spanske og portugisiske besætningsmedlemmer* på et fiskerfartøj er foreneligt med fællesskabsretten, har Det Forenede Kongerige under henvisning til præmis 41 i Agegate-dommen (punkt 4 i domskonklusionen) anført, at der skal tages stilling til to problemer, nemlig a) efter hvilke kriterier det skal afgøres, om et arbejdsforhold før den 1. januar 1986 var tilstrækkelig nært knyttet til Det Forenede Kongeriges område, og b) om Det Forenede Kongerige kan fortsætte med at anvende den pågældende betingelse indtil den 1. januar 1993 med hensyn til spaniere og portugisere, hvis arbejdsforhold ikke havde en sådan tilknytning til Det Forenede Kongeriges område før den 1. januar 1986. For at kunne løse det sidste af de to problemer er det nødvendigt at få klarlagt i) datoen for indførelsen af den omhandlede betingelse, ii) betydningen af ordene »efter tiltrædelsesakten af 1985«, og iii) hvorvidt den pågældende betingelse har forværret situationen for spanske og portugisiske statsborgere.

41. For så vidt angår det førstnævnte problem, er Det Forenede Kongerige af den opfattelse, at de afgørende kriterier er dem, Domstolen har nævnt i dom af 27. september 1989 (sag 9/88, Lopes da Veiga, Sml. s. 2989), nemlig a) hvor skibet er registreret, b) om arbejdsgiveren er et selskab, der har hjemsted på Det Forenede Kongeriges område, c) om arbejdstageren blev hyret i Det Forenede Kongerige, og om arbejdsforholdet er undergivet lovgivningen i en del af Det Forenede

Kongeriges område, og d) om arbejdstageren er skattepligtig i Det Forenede Kongerige og omfattet af den dér gældende sociale sikringsordning.

42. Uanset hvornår de nye licenser blev udstedt, står det ifølge Det Forenede Kongerige fast, at den omhandlede betingelse blev indført den 1. januar 1986, altså på datoen for ikrafttrædelsen af tiltrædelsesakten af 1985.

43. Ordene »efter tiltrædelsesakten af 1985« i præmis 41 i Agegate-dommen (punkt 4 i domskonklusionen) henviser ifølge Det Forenede Kongerige til perioden efter aktens ikrafttræden og ikke til perioden efter undertegnelsen (som fandt sted den 12.6.1985). Denne fortolkning støttes af dommen af 23. marts 1983 i Peskeloglou-sagen, jf. ovenfor. De restriktioner, der dér var tale om, var blevet indført efter ikrafttrædelsesdatoen for akten vedrørende Den Hellenske Republiks tiltrædelse (den 1.1.1981).

44. En foranstaltning som den omtvistede betingelse, som får virkning samtidig med tiltrædelsesaktens ikrafttræden, kan ifølge Det Forenede Kongerige ikke betragtes som indført efter aktens ikrafttræden. Dette synspunkt er i overensstemmelse med formålet med standstill-klausuler som de i artikel 56 i tiltrædelsesakten af 1985 indeholdte. Sådanne bestemmelser tager nemlig sigte på, at en medlemsstat ikke efterfølgende fratager de berørte personer rettigheder, som de havde i løbet af den periode, hvor standstill-klausulen fandt anvendelse.

45. Ifølge Det Forenede Kongerige følger det heraf, at nationalitetsbetingelsen ikke blev indført efter ikrafttrædelsen af tiltrædelsesakten af 1985.

46. Det Forenede Kongerige har subsidiært gjort gældende, at betingelsen ikke har forværret de spanske og portugisiske arbejdstageres situation.

47. Det Forenede Kongerige har herved anerkendt, at den omtvistede betingelse har et større geografisk anvendelsesområde end den lignende betingelse, som blev indført af Det Forenede Kongerige i 1983 (British Fishing Boats Act 1983 og British Fishing Boats Order 1983). Kongeriget har dog henvist til, at besætningerne på de fartøjer, som tilhørte sagsøgerne i sagerne for den nationale domstol i Agegate- og Jaderow-sagerne, var undergivet en lignende betingelse i henhold til den irske lovgivning, der var gældende i 1983 (Fisheries (Amendment) Act 1983 og Sea Fishing Boats Regulations 1983), idet fartøjerne på grund af de britiske foranstaltninger, der blev truffet i 1983, fiskede uden for Det Forenede Kongeriges fiskerigrænser, men i irsk farvand. Ifølge Det Forenede Kongerige følger det heraf, at spanske og portugisiske statsborgere siden 1983 har været udelukket fra at høre til de 75% af besætningerne i såvel britisk som irsk farvand.

48. Det Forenede Kongerige har endvidere understreget, at det kun er de spanske og portugisiske arbejdstagere, som allerede havde bopæl på de ti EF-medlemsstaters område forud for tiltrædelsen, som kunne drage fordel af standstill-klausulerne i artikel 56 og 216 i tiltrædelsesakten af 1985. Denne opfattelse har støtte i dommen af 23. marts 1983 i Peskeloglou-sagen (jf. ovenfor, præmis 12), hvori Domstolen præciserede, at den tilsvarende standstill-klausul i akten vedrørende Den Hellenske Republiks tiltrædelse havde »til formål at undgå, at der som følge af tiltrædelsen opstår forstyrrelser på arbejdsmarkedet både i Grækenland og de andre medlemsstater på grund af pludselige og omfattende bevægelser i arbejdskraften«. Det er imidlertid ikke blevet godtgjort, at

nogen af de spaniere, som arbejdede om bord på de fartøjer, der tilhørte sagsøgerne i Agegate- og Jaderow-sagerne, havde bopæl på Det Forenede Kongeriges område før den 1. januar 1986.

49. Ifølge Det Forenede Kongerige følger det af det således anførte, at nationalitetskravet for spanske og portugisiske arbejdstagere er foreneligt med fællesskabsretten.

50. For så vidt angår *betingelsen vedrørende social sikring*, har Det Forenede Kongerige henvist til, at det ved indførelsen af betingelserne i licenserne blev præciseret over for de berørte faglige organisationer, at det ikke var hensigten med den pågældende betingelse at ændre gældende lov. I øvrigt fjernede den pressemeddelelse, som blev udsendt efter afsigelsen af dommene i sagerne Agegate og Jaderow, enhver tvivl i så henseende. Den pågældende betingelse er derfor ifølge Det Forenede Kongerige forenelig med fællesskabsretten.

51. I sin *replik* har *Kommissionen* frafaldet anbringendet angående foreneligheden med forordning nr. 1408/71 af betingelsen vedrørende social sikring. Den har ligeledes anført, at spørgsmålet, om nationalitetskravet og bopælskravet er foreneligt med fællesskabsretten, efter afsigelsen af dommen i Agegate-sagen »kan afgøres udelukkende på grundlag af EØF-traktatens artikel 48«, og at denne forenelighed »ikke behøver at blive bedømt ud fra traktatens artikel 52 og 59, som Kommissionen i stævningen har anført som et andet muligt retligt grundlag«. Kommissionen har i replikkens konklusion givet udtryk for, at den »[i det hele] fastholder ... sine anbringender og krav som indeholdt i stævningen med undtagelse af dem, der angår forordning nr. 1408/71«.

52. Kommissionen har videre anført, at dens opfattelse, hvorefter *betingelsen vedrørende driften* af fartøjet er i strid med traktatens artikel 34, ikke er berørt af Jaderow-dommen. Ifølge Kommissionen fastlagde Domstolen i denne dom blot de grænser, inden for hvilke en medlemsstat kan anvende en betingelse vedrørende driften, som den, der stilles af Det Forenede Kongerige. Derimod tog Domstolen ikke stilling til, om de særlige kriterier, som var opstillet af Det Forenede Kongerige, var i overensstemmelse med de i dommen fastslåede principper.

53. Kommissionen har herved gjort gældende, at betingelsen vedrørende driften er i strid med traktatens artikel 34, fordi den ikke indeholder nogen form for fritagelse eller undtagelse for fiskerfartøjer, som risikerer at blive forhindret i at drive normalt fiskeri.

54. Dette er tilfældet for fartøjer, hvis fisketogter normalt er af kortere varighed end femten dage, og som derfor er nødt til at ændre deres program for fiskeriet for at overholde kravet med hensyn til hyppigheden af anløb i en britisk havn. Kommissionen har herved påberåbt sig den beedigede skriftlige erklæring fra R. I. Trigas, som blev fremlagt under Jaderow-sagen. Problemet er ligeledes aktuelt for fartøjer, som i forbindelse med deres normale fiskeri anløber britiske havne mindre end fire gange pr. halvår (eksempelvis fordi de fisker i fjerne farvande). Kommissionen har endelig påpeget, at selv de fiskere, som ved direkte landing eller ved omladning sædvanligvis sælger størstedelen af deres fangster i Det Forenede Kongerige, berøres af kravet om periodiske anløb, da de hindres i at opgive deres sædvanlige

praksis med henblik på at drage fordel af eventuelle bedre salgsmuligheder på markeder uden for Det Forenede Kongerige.

55. Det vil ifølge Kommissionen kunne vise sig vanskeligt eller praktisk talt umuligt at ændre den anfægtede betingelse vedrørende driften på en sådan måde, at man fjerner samtlige hindringer for, at ethvert fartøj kan gennemføre sit fiskeri på sædvanlig vis.

56. Kommissionen har herefter henvist til, at den i sin meddelelse af 19. juli 1989 om en fællesskabsramme for adgang til fangstkvoterne, jf. ovenfor, har anført, at medlemsstaterne lovligt kan kræve, at virksomheder, der driver fartøjer, som fisker på de nationale kvoter, skal have en repræsentation på land (punkt 3.1 i meddelelsen). En sådan repræsentation skal sikre, at de pågældende fiskerfartøjer virker med udgangspunkt i en indenlandsk havn og dermed bevarer den reelle økonomiske tilknytning til den medlemsstat, hvis flag de fører, som omhandlet i Jaderow-dommen.

57. Kommissionen finder, at Det Forenede Kongerige ikke har behandlet spørgsmålene vedrørende *nationalitetskravet for spanske og portugisiske arbejdstagere* i den rigtige rækkefølge, hvilket har ført til fejlagtige konklusioner. Logisk set er det første spørgsmål, som skal besvares, om den pågældende restriktion er ny, dvs. ikke omfattet af undtagelsen i stk. 1, andet afsnit, i henholdsvis artikel 56 og 216 i tiltrædelsesakten.

58. Kommissionen noterer sig i den forbindelse med tilfredshed, at Det Forenede Kongerige udtrykkeligt har anerkendt, at den pågældende betingelse har et større geografisk anvendelsesområde end lovgivningen fra 1983. Den har tilføjet, at den nugældende betingelse også har en anden karakter, eftersom 1983-foranstaltningerne ikke forhindrede ansættelse af spanske og portugisiske arbejdstagere, så længe fartøjerne fiskede uden for Det Forenede Kongeriges fiskerigrænser.

59. Ifølge Kommissionen kan den irske lovgivning fra 1983 på ingen måde være til støtte for Det Forenede Kongerige, da tiltrædelsesakten af 1985 kun giver hjemmel til at opretholde allerede eksisterende nationale bestemmelser.

60. Det Forenede Kongeriges opfattelse, hvorefter den omhandlede restriktion ikke strider mod standstill-klausulen i artikel 56 og 216 i tiltrædelsesakten af 1985, fordi den er trådt i kraft samtidig med tiltrædelsesakten, er ifølge Kommissionen forkert.

61. Kommissionen har herved for det første anført, at hvis den pågældende opfattelse var korrekt, kunne alle standstill-klausuler i de forskellige traktater miste deres betydning ved, at der fra medlemsstaternes side indførtes yderligere restriktioner samtidig med hver enkelt traktats ikrafttræden. Dette strider imidlertid ifølge Kommissionen mod selve karakteren af en standstill-klausul, som har til formål at opretholde status quo ante.

62. Kommissionen har nærmere anført, at det konkret kun var de nationale bestemmelser, som var i kraft umiddelbart før tiltrædelsen, dvs. den 31. december 1985, som kunne

opretholdes. Den har ligeledes bemærket, at den ovenfor nævnte fælleserklæring i tilknytning til tiltrædelsesakten af 1985 synes at indebære, at standstill-forpligtelsen fik virkning fra datoen for undertegnelsen af tiltrædelsesakten, dvs. den 12. juni 1985.

63. For det andet er Det Forenede Kongeriges opfattelse ifølge Kommissionen i strid med Domstolens praksis. Kommissionen har herved henvist til dommen af 23. marts 1983 i Peskeloglou-sagen, jf. ovenfor.

64. Hvad angår ordene »begrænsning, som er indført efter tiltrædelsesakten af 1985«, i præmis 41 i Agegate-dommen, har Kommissionen bemærket, at Det Forenede Kongerige ikke under sagen havde fremført den opfattelse, som det nu gør gældende. Følgelig kan de pågældende ord ikke tages som et udtryk for, at der er givet Det Forenede Kongerige medhold i opfattelsen.

65. Ifølge Kommissionen er de nye restriktioner i sig selv ulovlige, da de er i strid med traktatens artikel 48. Overgangsbestemmelserne i artikel 56, stk. 1, og artikel 216, stk. 1, i tiltrædelsesakten af 1985 indebærer nemlig kun, at visse bestemmelser i forordning nr. 1612/68 suspenderes, mens dette ikke gælder rettigheder, der garanteres af traktatens artikel 48 (dom af 30.5.1989, sag 305/87, Kommissionen mod Grækenland, Sml. s. 1461, og af 27.9.1989, Lopes da Veiga, jf. ovenfor).

66. Der er derfor ifølge Kommissionen ikke noget grundlag for Det Forenede Kongeriges opfattelse, hvorefter det — selv om nationalitetskravet indebærer en ny restriktion — kun er spanske og portugisiske arbejdstagere, der havde bopæl i Det Forenede Kongerige før den 1. januar 1986, som har krav på beskyttelse. Det er korrekt, at Anastasia Peskeloglou boede i Tyskland før Den Hellenske Republiks tiltrædelse, men Domstolen henviste ikke til denne kendsgerning til støtte for den fortolkning, som anlægges i præmis 13 og 15 i dommen af 23. marts 1983, jf. ovenfor. Desuden angik dommene i sagerne Lopes da Veiga og Agegate ifølge Kommissionen kun spørgsmålet om, hvorvidt de eksisterende restriktioner, som medlemsstaterne kan opretholde i henhold til artikel 56, stk. 1, og artikel 216, stk. 1, kan påvirke den frie bevægelighed for spanske og portugisiske arbejdere, som allerede var beskæftiget på en af de hidtidige medlemsstaters område (præmis 9, 10 og 11 i Lopes da Veiga-dommen og præmis 41 i Agegate-dommen).

67. Ifølge Kommissionen følger det heraf, at det er uforeneligt med traktatens artikel 48 og de relevante bestemmelser i forordning nr. 1612/68 og nr. 1251/70 generelt og betingelsesløst at udelukke alle spanske og portugisiske arbejdstagere fra 75% af besætningen, og at dette forhold ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i stk. 1, andet afsnit, i artikel 56 og 216 i tiltrædelsesakten af 1985, idet der er tale om en ny foranstaltning.

68. Kommissionen har subsidiært gjort gældende, at den pågældende udelukkelse ikke kan gælde spanske og portugisiske arbejdstagere, der allerede før den 1. januar 1986 var beskæftiget på Det Forenede Kongeriges område, herunder dem, som var beskæftiget om bord på et britisk fartøj, og hvis arbejdsforhold havde en tilstrækkelig snæver tilknytning til dette område. Den har til støtte herfor påberåbt sig de tidligere anførte domme af henholdsvis 23. marts 1983 i Peskeloglou-sagen (præmis 12), af 27. september 1989 i Lopes da Veiga-sagen (præmis 10 og 11), og af 14. december 1989 i Agegate-sagen (præmis 40).

69. Kommissionen har endelig anført, at de omstændigheder, som er nævnt i præmis 17 i Lopes da Veiga-dommen, var forhold, som fremgik af sagen og skulle tages i betragtning ved den nationale rets afgørelse af, om et arbejdsforhold havde en tilstrækkelig snæver tilknytning til nederlandsk territorium. De pågældende omstændigheder kan således ikke — i hvert fald ikke alle — tjene som kriterium for afgørelsen af, om et arbejdsforhold havde en tilstrækkelig snæver tilknytning til Det Forenede Kongerige før den 1. januar 1986, således som de britiske myndigheder synes at ville hævde. I øvrigt har Domstolen hverken nævnt de pågældende omstændigheder i punkt 1 i domskonklusionen i Lopes da Veiga-sagen eller i Agegate-sagen.

70. For så vidt angår *bopælskravet* har Kommissionen fremført samme argumenter som i relation til nationalitetskravet.

71. I sin *duplik* har *Det Forenede Kongerige* anført, at der med virkning fra den 1. januar 1991 er indført nye betingelser i licenserne. De nye betingelser afviger fra de omtvistede på følgende punkter: a) Der er foretaget nogle mindre ændringer i betingelsen vedrørende driften af fartøjet for at gøre det lettere at opfylde den (begrænsningerne vedrørende omladning af fisk er ophævet; det antal anløb, som kræves, er opretholdt, men anløbene skal fremover finde sted med mindst ti dages mellemrum og skal hver gang være af mindst otte timers varighed); b) nationalitetskravet er ændret, således at spanske og portugisiske statsborgere ikke længere er udelukket fra 75% af besætningen; c) bopælskravet er ophævet; d) kravet med hensyn til social sikring er ligeledes ophævet. Efter indførelsen af de nye betingelser har sagsøgerne i sagerne Agegate og Jaderow ifølge Det Forenede Kongerige taget skridt til at hæve sagerne ved High Court.

72. Det Forenede Kongerige har rejst en formalitetsindsigelse i relation til visse punkter i replikken, som angår *betingelsen vedrørende driften* af fartøjet. Kongeriget har anført, at Kommissionen har forsøgt at udvide sagens genstand ved — for første gang i forbindelse med nærværende sag — at gøre gældende, at betingelsen vedrørende driften hindrer et normalt fiskeri. Kommissionen har herved tilsidesat traktatens artikel 169 og procesreglementets artikel 42.

73. Ifølge Det Forenede Kongerige er der tale om en tilsidesættelse af traktatens artikel 169, fordi den administrative procedure udelukkende angik spørgsmålet om, hvorvidt betingelsen vedrørende driften i sig selv var i strid med traktatens artikel 34 og den fælles markedsordning for fiskerivarer. Det anbringende, som Kommissionen har gjort gældende i sin replik, drejer sig om noget andet, da det rejser nye juridiske spørgsmål, som kun kan forstås og behandles på baggrund af Jaderow-dommen. Det Forenede Kongerige har ikke haft mulighed for at udtale sig i relation til disse spørgsmål i lyset af den retlige situation, som nu foreligger på baggrund af de i Jaderow-dommen fastslåede principper.

74. Desuden er der ifølge Det Forenede Kongerige sket en tilsidesættelse af procesreglementets artikel 42, stk. 2, idet der er tale om et nyt anbringende, som ændrer sagens genstand.

75. Det Forenede Kongerige har ligeledes gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af procesreglementets artikel 42, stk. 1, idet Kommissionen i sin replik har henvist til nye beviser, nemlig den beedigede skriftlige erklæring fra R. I. Trigas, som blev fremlagt under Jaderow-sagen, uden at Kommissionen har begrundet, hvorfor beviset først påberåbes på dette tidspunkt.

76. Det Forenede Kongerige har subsidiært gjort gældende, at betingelsen vedrørende driften ikke forhindrer et normalt fiskeri. Kongeriget har herved anført, at spørgsmålet om, hvorvidt de sædvanlige mønstre for landing eller fiskeri bliver forhindret, skal afgøres i forhold til et fartøj, som sædvanligvis fisker fra en indenlandsk havn. Et sådant fartøj må nødvendigvis af og til vende tilbage i havn med henblik på udskiftninger i besætningen, nye forsyninger af is og vand, proviantering, reparationer osv. Et krav om fire anløb med femten dages mellemrum i løbet af seks måneder er ifølge Det Forenede Kongerige et minimumskrav, hvis der skal være nogen mening med forestillingen om en reel økonomisk tilknytning mellem fartøjet og lokalbefolkningen.

77. Eksempelvis vil et fartøj, der gennemfører fisketogter af ti dages varighed fra en havn i Det Forenede Kongerige til en havn i Det Forenede Kongerige med to dage i havn mellem hvert togt, foretage femten anløb i den omhandlede periode, mens et fartøj, der gennemfører togter af tolv dages varighed med tre dage i havn mellem hvert togt, vil foretage elleve anløb osv.

78. Til støtte for sin opfattelse har Det Forenede Kongerige citeret flere passager i de beedigede skriftlige erklæringer, som blev indhentet i forbindelse med sagerne Agegate og Jaderow.

79. Det af Kommissionen foreslåede alternativ, nemlig kravet om en repræsentation på land i Det Forenede Kongerige for virksomheder, der driver fartøjer, som fisker på de britiske kvoter, kan ifølge Det Forenede Kongerige på ingen måde sikre, at disse fartøjer sædvanligvis fisker fra en indenlandsk havn, eller at de opretholder en reel økonomisk tilknytning til lokalbefolkningen.

80. *Den spanske regering* har i relation til *betingelsen vedrørende landing* af fangsterne gjort gældende, at fisk anses for at have deres oprindelse i det land, hvor det fartøj, som fanger dem, er registreret, eller hvis flag det fører [artikel 4, stk. 2, litra f), i Rådets forordning (EØF) nr. 802/68 af 27. juni 1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse]. Følgelig er britiske fartøjers fangster af britisk oprindelse, og landing og direkte salg heraf i en anden medlemsstat, uden at varen forinden har passeret britisk territorium, udgør en udførsel. Den pågældende betingelse strider ifølge den spanske regering mod artikel 34 i traktaten, fordi den vanskeliggør udførsel af fisk og gør udførslen dyrere og mere tidskrævende.

81. Dette anbringende svækkes ifølge den spanske regering ikke som følge af Jaderow-dommen (punkt 4 i domskonklusionen), da betingelsen vedrørende landing hindrer et normalt fiskeri.

82. *Nationalitetskravet for spanske og portugisiske arbejdstagere* er ifølge den spanske regering i strid med artikel 48 i traktaten.

83. Den forskelsbehandling, som finder sted i forhold til disse arbejdstagere, kan ikke begrundes i artikel 55-59 og 215-219 i tiltrædelsesakten af 1985. Disse bestemmelser giver på ingen måde hjemmel til at indføre nye restriktioner for spanske og portugisiske arbejdstagere, idet formålet med bestemmelserne er at undgå, at en ny medlemsstats tiltrædelse får alvorlige følger for såvel den nye medlemsstat som de andre stater i Fællesskabet inden for en bestemt sektor.

84. Desuden er den pågældende betingelse ifølge den spanske regering i strid med den nævnte fælleserklæring i tilknytning til tiltrædelsesakten af 1985, som forbyder enhver medlemsstat over for spanske og portugisiske statsborgere, der allerede arbejder på medlemsstatens område, at anvende restriktive foranstaltninger, som medlemsstaten måtte træffe efter undertegnelsen af tiltrædelsesakten for så vidt angår fremmede statsborgeres ophold og beskæftigelse.

85. At nationalitetskravet for spanske arbejdstagere er i strid med Fællesskabets retsorden, følger efter den spanske regerings opfattelse af Agegate-dommen. Det er efter denne dom klart, at et sådant krav ikke må stilles over for spanske arbejdstagere, som forud for indførelsen af kravet var besætningsmedlemmer på britiske fartøjer.

86. Det kan ifølge den spanske regering ligeledes udledes af Agegate-dommen, at et *bopælskrav* som det omtvistede er i strid med fællesskabsretten (præmis 22-26 og punkt 2 i domskonklusionen).

87. Endelig har den spanske regering under henvisning til bestemmelserne i forordning nr. 170/83 understreget, at formålet med kvoteordningen er at sikre bevarelsen af fiskeressourcerne og ikke at give statsborgerne i en bestemt medlemsstat økonomiske fordele. Medlemsstaterne har derfor ikke hjemmel til at træffe restriktive foranstaltninger, der er uforenelige med traktaten, med henblik på at forbeholde de økonomiske fordele, som følger af deres kvoter, for staternes eget erhvervsliv, i særdeleshed fiskerierhvervet og de dertil knyttede sektorer.

Kommissionens svar på de af Domstolen stillede spørgsmål

Første spørgsmål

»I punkt 1.1-1.5 i duplikken har Det Forenede Kongerige redegjort for de nye betingelser i fiskerilicenserne, som er indført med virkning fra den 1. januar 1991. Det har herved bemærket, at sagsøgerne i sagerne Agegate og Jaderow efter indførelsen af disse nye betingelser har taget skridt til at hæve sagerne ved High Court, og det har givet udtryk for, at Domstolen under disse omstændigheder og på baggrund af dommene af 14. december 1989 i henholdsvis Agegate-sagen (sag C-3/87, Sml. s. 4459) og Jaderow-sagen (sag C-216/87, Sml. s. 4509) muligvis vil anse den foreliggende sag, der er anlagt af Kommissionen, for at være uden genstand. Kommissionen anmodes om senest den 20. februar 1992 at meddele Domstolen sin stillingtagen til disse punkter i duplikken.«

Svar

88. Kommissionen er af den opfattelse, at den af de nye betingelser i licenserne, som vedrører besætningsmedlemmernes nationalitet, er helt i overensstemmelse med Agegate-dommen.

89. Derimod er betingelsen vedrørende driften af fartøjet ifølge Kommissionen reelt ikke ændret i forhold til den, der blev taget stilling til i Jaderow-sagen. Kommissionen har herved bemærket, at det ganske vist har gjort betingelsen mere lempelig, at anløbene nu kun skal ske med mindst ti dages mellemrum mod tidligere femten dage, men at det er vanskeligere at bedømme virkningerne af de øvrige ændringer. Desuden er der — til trods for, at der blev givet udtryk for det modsatte i ministeriets pressemeddelelse — ikke givet nogen dispensationsmulighed for de fartøjsejere, som ikke er i stand til at opfylde den nye betingelse vedrørende driften.

90. Under alle omstændigheder synes de foretagne ændringer ifølge Kommissionen at kunne tages som udtryk for, at de britiske myndigheder er blevet klar over, at den i 1986 fastsatte betingelse vedrørende driften var ulovlig, og at det var nødvendigt at ændre den, for at få sagsøgerne i Jaderow-sagen til at hæve sagen ved High Court.

91. Kommissionen har fastholdt, at 1986-betingelsen vedrørende driften er i strid med fællesskabsretten, således som denne er fortolket i Jaderow-dommen. Den finder, at det er berettiget at anmode Domstolen om at tage stilling til, om 1986-betingelsen og ikke 1991-betingelsen er forenelig med fællesskabsretten, navnlig fordi alle disse betingelser til enhver tid igen kan blive ændret, uden at Kommissionen bliver underrettet herom, idet de ikke er indeholdt i generelle bestemmelser, men derimod fra tid til anden fastlægges af de myndigheder, som udsteder licenserne, i forbindelse med udøvelsen af deres skønsbeføjelse.

92. Kommissionen har videre bemærket, at hverken Domstolens dom i Jaderow-sagen eller den omstændighed, at sagen ved High Court er blevet hævet, kan betyde, at nærværende sag er uden genstand. Den har til støtte herfor fremført følgende argumenter.

93. Domstolen tog i Jaderow-dommen ikke stilling til, om de konkrete betingelser, som var indført af Det Forenede Kongerige, og navnlig kravet om, at fartøjet med jævne mellemrum skulle anløbe en havn i Det Forenede Kongerige, var i overensstemmelse med de af Domstolen fastslåede principper.

94. Eftersom der i den omhandlede betingelse ikke sondres mellem de forskellige kategorier af fartøjer og former for fiskeri og ikke gives nogen dispensationsmulighed, findes der adskillige situationer, hvor det krævede antal anløb uundgåeligt vil forhindre de pågældende fartøjer i at drive et normalt fiskeri.

95. Endvidere synes de britiske myndigheder ifølge Kommissionen at være af den opfattelse, at der ved et »normalt fiskeri«, som omhandlet i Jaderow-dommen, ikke skal forstås den form for fiskeri, som den enkelte fartøjsejer har planlagt for den nye licens' gyldighedsperiode, men derimod de driftsmønstre, som i de foregående perioder er blevet fulgt af de fleste »ægte« britiske far-

tøjer (dvs. med undtagelse af de »anglo-spanske« fartøjer), som fisker fra samme havn og efter samme arter omfattet af kvoterne. Dette ville imidlertid medføre, at de traditionelle mønstre for fiskeri, landing, salg og lignende ikke ville kunne ændres, således at nogle fartøjsejere ville blive forhindret i at tilpasse deres driftsmønstre til den stadige udvikling inden for fiskerisektoren.

96. Endelig har Kommissionen anført, at den omstændighed, at sagsøgerne i Jaderow-sagen har hævet sagen ved High Court, ikke kan medføre, at nærværende sag er uden genstand, idet den drejer sig om anvendelsen af 1986-betingelsen vedrørende driften i forhold til samtlige britiske fartøjer og ikke blot i forhold til de fartøjer, som var impliceret i Jaderow-sagen.

Andet spørgsmål

»a) I punkt 2.1.1-2.1.15 og 2.1.18-2.1.22 i duplikken har Det Forenede Kongerige rejst en formalitetsindsigelse, idet det er gjort gældende, at der er sket tilsidesættelse af traktatens artikel 169 og af artikel 42, stk. 2, i Domstolens procesreglement. Indsigelsen er rettet mod det anbringende, som er gjort gældende i punkt 4-8 i replikken, hvorefter betingelsen vedrørende driften af fiskerfartøjet er i strid med EØF-traktatens artikel 34, fordi den 'ikke indeholder nogen form for fritagelse eller undtagelse for fiskerfartøjer, som risikerer at blive forhindret i at drive normalt fiskeri' (punkt 7 i replikken).

b) I punkt 2.1.17 i duplikken har Det Forenede Kongerige rejst endnu en formalitetsindsigelse, idet det er gjort gældende, at der er sket tilsidesættelse af artikel 42, stk. 1, i procesreglementet. Indsigelsen er rettet mod, at Kommissionen uden begrundelse herfor har fremført et bevis for sent, nemlig den beedigede skriftlige erklæring fra R. I. Trigas, som blev fremlagt under Jaderow-sagen (jf. punkt 4.4 i replikken).

Kommissionen anmodes om senest den 20. februar 1992 at meddele Domstolen sin stillingtagen til disse to formalitetsindsigelser.«

Svar på spørgsmålets litra a)

97. Kommissionen har anført, at den i replikken ikke er gået ud over sagens genstand, således som den er blevet fastlagt under den administrative procedure i henhold til traktatens artikel 169. Genstanden for nærværende sag er ifølge Kommissionen at få fastslået, at de betingelser i licenser til fiskeri, som blev indført af Det Forenede Kongerige i 1986, er i strid med »EØF-traktatens artikel 34, 48, 52 og 59 samt Rådets forordninger nr. 1612/68 og 1408/71 og Kommissionens forordning nr. 1251/70«.

98. Kommissionen har herved bemærket, at den også efter afsigelsen af Jaderow-dommen fastholder, at betingelsen vedrørende driften er i strid med traktatens artikel 34. I replikken har den blot fremført et nyt anbringende til støtte herfor.

99. Kommissionen finder, at den har været berettiget til at fremføre dette nye anbringende, fordi Jaderow-dommen, der blev afsagt efter indleveringen af stævningen, indeholdt en fortolkning af den relevante fællesskabsret, hvorved der fremkom nye retlige omstændigheder som omhandlet i procesreglementets artikel 42, stk. 2.

Svar på spørgsmålets litra b)

100. Kommissionen har anført, at når den i replikken har påberåbt sig den beedigede skriftlige erklæring fra R. I. Trigas, skyldes det den fortolkning af de relevante fællesskabsbestemmelser, Domstolen anlagde i Jaderow-dommen. Kommissionen har ligeledes bemærket, at det pågældende bevis ikke kan betegnes som »nyt«, eftersom det hele tiden har været tilgængeligt, ikke blot for Kommissionen, men også for Det Forenede Kongerige, som afgav indlæg i Jaderow-sagen. Kommissionen har derfor ikke tilsidesat procesreglementets artikel 42, stk. 1, ved at påberåbe sig dette bevis.

C.N. Kakouris
Refererende dommer